

Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Litva Respublikası Hökuməti arasında gömrük işi sahəsində qarşılıqlı yardım haqqında Saziş

Bundan sonra «Razılığa gələn Tərəflər» adlandırılacaq Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Litva Respublikası Hökuməti,

gömrük qanunvericiliyinin pozulmasının hər iki ölkənin iqtisadi, ticarət, maliyyə, ictimai və mədəni maraqlarına ziyan vurduğunu nəzərə alaraq,

malların idxalı və ya ixracı zamanı gömrük rüsumları, vergiləri və hər hansı digər yığımların dəqiq tutulması və toplanmasının və qadağan, məhdudiyyət və nəzarət müddələrinin müvafiq şəkildə həyata keçirilməsinin təmin edilməsinin vacibliyini nəzərə alaraq,

Razılığa gələn Tərəflərin dövlətlərinin gömrük qanunvericiliklərinin tətbiq edilməsi və həyata keçirilməsi ilə bağlı məsələlərdə beynəlxalq əməkdaşlığın zəruriliyini dərk edərək,

narkotik vasitələrin və psixotrop maddələrin qanunsuz dövriyyəsinin artan miqyasları və istiqamətləri ilə dərinlən maraqlanaraq və bunun əhəlinin sağlamlığı və cəmiyyət üçün təhlükəli olduğunu nəzərə alaraq,

gömrük qanunvericiliyinin pozulmasının və narkotik vasitələrin və psixotrop maddələrin qanunsuz dövriyyəsinin qarşısının alınması səylərinin gömrük idarələri arasında əməkdaşlıq yolu ilə daha səmərəli olacağına inanaraq,

ikitarəfli qarşılıqlı yardıma dair müvafiq beynəlxalq sənədləri, xüsusilə də Gömrük Əməkdaşlıq Şurasının Qarşılıqlı İnzibati Yardım haqqında 5 dekabr 1953-cü il tarixli Təvsiyəsini nəzərə alaraq,

aşağıdakılar barədə razılığa gəldilər:

Maddə 1. Təriflər

Bu Sazişin məqsədləri üçün:

1. «Gömrük idarəsi» — Azərbaycan Respublikasında Dövlət Gömrük Komitəsi və Litva Respublikasında Maliyyə Nazirliyi yanında Gömrük İdarəsi;
2. «Gömrük qanunvericiliyi» — Razılığa gələn Tərəflərin dövlətlərinin ərazisində tətbiq olunan və gömrük rüsumları, vergilər və digər yığımlar və ya qadağan, məhdudiyyət və nəzarət tədbirləri ilə bağlı malların idxalı, ixracı, tranziti ilə əlaqədar qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qüvvədə olan müddəalar;
3. «Sorğu göndərən Tərəf» — gömrük məsələləri ilə bağlı yardım üçün sorğu edən gömrük idarəsi;
4. «Sorğu alan Tərəf» — gömrük məsələləri ilə bağlı yardım üçün sorğu alan gömrük idarəsi;

5. «Hüquqpozma» — gömrük qanunvericiliyinin hər hansı şəkildə pozulması və ya pozulmasına yönəldilmiş hər hansı bir cəhd;
6. «Narkotik vasitələr» — müvafiq düzəlişlər edilmiş 1961-ci il Narkotik vasitələr haqqında Vahid Konvensiyanın I və II siyahılarına daxil edilmiş hər hansı təbii və ya sintetik maddələr;
7. «Psixotrop maddələr» — müvafiq düzəlişlər edilmiş 1971-ci il Psixotrop maddələr haqqında Konvensiyanın I, II, III, IV siyahılarına daxil edilmiş hər hansı təbii və ya sintetik maddələr;
8. «Prekursorlar» — Birləşmiş Millətlər Təşkilatının 1988-ci il Narkotik vasitələrin və psixotrop maddələrin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı Konvensiyanın I və II siyahılarına daxil edilmiş narkotik vasitələrin və psixotrop maddələrin istehsalı zamanı nəzarət altında istifadə olunan kimyəvi maddələr;
9. «Nəzarətli göndəriş» — Razılığa gələn Tərəflərin dövlətlərinin ərazisində onların səlahiyyətli orqanlarının razılığı ilə və onların nəzarəti altında, narkotik vasitələrin və psixotrop maddələrin qanunsuz dövriyyəsi ilə əlaqədar olan şəxslərin müəyyən edilməsi məqsədilə, narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və ya onları əvəz edən maddələrin qanunsuz və ya şübhə doğuran partiyalarının ölkədən aparılması, ölkə ərazisindən keçirilməsi və ölkəyə gətirilməsinə icazə verilməsi metodları;

deməkdir.

Maddə 2. Sazişin tətbiq edilməsi

1. Razılığa gələn Tərəflər bu Sazişdə əks olunmuş müddəalara uyğun olaraq bir-birlərinə qarşılıqlı yardım göstərməlidirlər:

- a) gömrük qanunvericiliyinə düzgün əməl edilməsinin təmin edilməsi məqsədilə;
- b) gömrük qanunvericiliyinin pozulmasının qarşısının alınması, təhqiqatın aparılması və ona qarşı mübarizə aparılması məqsədilə;
- c) gömrük qanunvericiliyinin tətbiqinə dair sənədlərin mübadiləsində;
- ç) narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və prekursorların qanunsuz dövriyyəsinin qarşısının alınması və təhqiqatın aparılması məqsədilə.

2. Bu Saziş çərçivəsində yardım sorğu alan Tərəfin dövlətinin ərazisində tətbiq olunan qanunvericiliyə müvafiq olaraq və öz səlahiyyətləri və imkanları daxilində göstərməlidir. Lazım olduqda, gömrük idarəsi sorğu alan Tərəfin dövlətinin ərazisində qüvvədə olan qanunvericiliyə uyğun olaraq, yardımın digər səlahiyyətli orqanlar tərəfindən göstərilməsi üçün lazımı tədbirlər görə bilər. Bu Saziş Razılığa gələn Tərəflərin digər müqavilələrinə təsir göstərməyəcəkdir.

Maddə 3. Məlumat mübadiləsi

1. Gömrük idarələri, öz təşəbbüsləri ilə və ya sorğu əsasında, aşağıdakı məsələlərin dəqiqliyinin təmin edilməsində kömək edə biləcək bütün məlumatla bir-birlərini təmin etməlidirlər:

a) gömrük qanunvericiliyinə uyğun olaraq, gömrük idarələri tərəfindən tutulan gömrük rüsumlarının, digər vergilərin, ödəniş və yığımların toplanması haqqında, xüsusilə, gömrük məqsədləri üçün malların dəyərinin qiymətləndirilməsində və onların tarif təsnifatının təsis edilməsində kömək edə biləcək məlumat;

b) idxal, ixrac və tranzit zamanı qadağan və məhdudiyətlərin həyata keçirilməsi;

c) Razılığa gələn Tərəflərdən biri və ya hər ikisi tərəfindən bağlanmış digər razılaşmaların əhatə etmədiyi malların mənşə ölkəsinin təyin edilməsinin milli qaydalarının tətbiqi;

2. Əgər sorğu alan Tərəf tələb olunan məlumata malik deyilsə, o, öz dövlətinin ərazisində qüvvədə olan qanunvericiliyə uyğun olaraq, bu məlumatı axtarmalıdır. Sorğu alan Tərəf bu məlumatı özü üçün axtardığı kimi axtarmalıdır.

Maddə 4

Gömrük idarələri, öz təşəbbüsləri ilə və ya sorğu əsasında, aşağıdakı məsələlərin təsdiq edilməsində hər hansı məlumatla bir-birini təmin etməlidirlər:

1. Razılığa gələn bir Tərəfin dövlətinin ərazisinə idxal olunmuş malların Razılığa gələr digər Tərəfin dövlətinin ərazisindən qanuni yolla ixrac olunması;
2. Razılığa gələn bir Tərəfin dövlətinin ərazisindən ixrac olunan malların Razılığa gələr digər Tərəfin dövlətinin ərazisinə qanuni yolla idxal olunması.

Maddə 5

Razılığa gələn bir Tərəfin gömrük idarəsi öz təşəbbüsü ilə və ya sorğu əsasında Razılığa gələn digər Tərəfin gömrük idarəsini aşağıdakı məsələlərə dair məlumatla təmin etməlidir:

1. Razılığa gələn digər Tərəfin dövlətinin ərazisində qüvvədə olan gömrük qanunvericiliyini pozması məlum olan və ya pozması şübhə doğuran şəxslər barədə;
2. gömrük qanunvericiliyinin pozulması obyektivi məlum olan mallar barədə;
3. Razılığa gələn digər Tərəfin dövlətinin ərazisində qüvvədə olan gömrük qanunvericiliyinin pozulmasında istifadə olunması məlum olan və ya istifadə olunması şübhə doğuran hər hansı nəqliyyat vasitələri barədə;
4. gömrük hüquqpozmalarının törədilməsində istifadə olunan yeni vasitə və metodlar barədə.

Maddə 6

Razılığa gələn bir Tərəfin gömrük idarəsi sorğu əsasında Razılığa gələn digər Tərəfin gömrük idarəsini Razılığa gələn həmin Tərəfin dövlətinin ərazisində qüvvədə olan gömrük qanunvericiliyini pozan və ya pozması aşkara çıxan, aşkar edilmiş və ya planlaşdırılmış fəaliyyətlər üzrə mövcud olan bütün məlumata dair arayışlar, şahid ifadələri və ya sənədlərin təsdiq olunmuş surətləri ilə təmin etməlidir.

Maddə 7

Bu Sazişdə nəzərdə tutulmuş sənədlər eyni məqsədlə hər hansı formada hazırlanmış kompüter məlumatı ilə əvəz oluna bilər. Materialın şərhə və ya istifadəsi üçün bütün müvafiq məlumat eyni zamanda təqdim edilməlidir.

Maddə 8. Şəxslər, mallar və nəqliyyat vasitələri üzərində nəzarət

Razılığa gələn bir Tərəfin gömrük idarəsi öz səlahiyyətləri və imkanları daxilində, öz təşəbbüsü ilə, yaxud Razılığa gələn digər Tərəfin gömrük idarəsinin sorğusu əsasında aşağıdakılar üzərində nəzarəti təmin etməlidir:

1. Razılığa gələn digər Tərəfin dövlətinin ərazisində qüvvədə olan gömrük qanunvericiliyini pozması məlum olan və ya pozması şübhə doğuran şəxslərin Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisinə daxil olması və onu tərk etməsi;
2. Razılığa gələn digər Tərəfin dövlətinin ərazisinə, yaxud ərazisindən qanunsuz dövriyyəyə səbəb olması məlum olan və ya olması şübhə doğuran malların hərəkəti;
3. Razılığa gələn digər Tərəfin dövlətinin ərazisində qüvvədə olan gömrük qanunvericiliyinin pozulmasında istifadə olunması məlum olan və ya olunması şübhə doğuran hər hansı nəqliyyat vasitələri.

Maddə 9. Nəzarətli göndəriş

1. Gömrük idarələri nəzarətli göndəriş metodlarının həyata keçirilməsində bir-birilə əməkdaşlıq etməlidir.
2. Nəzarətli göndəriş metodunun həyata keçirilməsi barədə qərar vaxtaşırılıq prinsipinə əsaslanmalıdır və Razılığa gələn Tərəflərin dövlətlərinin ərazisində qüvvədə olan qanunvericiliyə müvafiq olaraq verilməlidir.

Maddə 10. Sorğular

1. Əgər Razılığa gələn bir Tərəfin gömrük idarəsi sorğu göndərsə, Razılığa gələn digər Tərəfin gömrük idarəsi sorğu göndərən Tərəfin gömrük qanunvericiliyinə zidd olan, yaxud olması aşkara çıxan əməliyyatlarla bağlı bütün rəsmi təhqiqatlara başlamalıdır.
2. Bu təhqiqatlar sorğu alan Tərəfin dövlətinin ərazisində qüvvədə olan qanunvericiliyinə müvafiq surətdə həyata keçirilməlidir.
3. Sorğu alan Tərəf sorğu göndərən Tərəfin vəzifəli şəxslərinə belə təhqiqatlarda iştirak etmək üçün icazə verə bilər. Belə vəzifəli şəxslərin öz gömrük idarələri tərəfindən verilmiş yazılı icazəsi olmalıdır.
4. Bu maddənin 3-cü bəndinə uyğun olaraq, Razılığa gələn digər Tərəfin dövlətinin ərazisində iştirak edən Razılığa gələn Tərəfin gömrük idarəsinin vəzifəli şəxsi yalnız məsləhətçi kimi fəaliyyət göstərməli və heç bir halda təhqiqatda fəal iştirak etməməli, hüquqi işləri aparmamalıdır. O, rəsmi geyim forması geyinməməli və silah daşımamalıdır.

Maddə 11. Ekspertlər və şahidlər

1. Əgər Razılığa gələn bir Tərəfin məhkəmə və ya səlahiyyətli orqanları onların qarşısında çıxarılmış gömrük qanunvericiliyinin pozulması ilə əlaqədar sorğu göndərərsə, Razılığa gələn digər Tərəfin gömrük idarəsi öz vəzifəli şəxslərinə həmin məhkəmə və ya səlahiyyətli orqanları qarşısında şahid və ya ekspert kimi iştirak etmək səlahiyyəti verə bilər.
2. Belə vəzifəli şəxslər onlar tərəfindən vəzifələrinin icrası zamanı müəyyən edilmiş faktlar barədə məlumat verməlidirlər.
3. İştirak üçün sorğuda vəzifəli şəxslərin hansı işdə və hansı qisimdə iştirak edəcəyi göstərməlidir.
4. Gömrük idarəsinin vəzifəli şəxslərinin ekspert və şahidlər kimi iştirak etməsi üçün sorğu Razılığa gələn Tərəfin dövlətlərinin qanunvericiliyinə müvafiq olaraq tərtib edilməlidir.

Maddə 12. Məlumat və sənədlərdən istifadə edilməsi

1. Bu Saziş çərçivəsində alınan məlumat, sənədlər və digər bildirişlər yalnız bu Sazişin məqsədləri üçün istifadə olunmalıdır. Bu sənədlər onları təqdim edən gömrük idarəsinin yazılı şəkildə icazəsi olmadan hər hansı digər məqsədlər üçün açıqlanmamalı və istifadə olunmamalıdır.
2. Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və prekursorların qanunsuz dövriyyəsinə dair Razılığa gələn hər hansı bir Tərəfin aldığı məlumat və sənədlər narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və prekursorların qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizə ilə bilavasitə məşğul olan məhkəmə və ya digər səlahiyyətli orqanlara təqdim edilə bilər.
3. Bu Saziş çərçivəsində hər hansı formada Razılığa gələn bir Tərəfin gömrük idarəsinin aldığı sorğu, məlumat, ekspert hesabatları və digər bildirişlər həmin gömrük idarəsi tərəfindən Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin milli qanunvericiliyinə əsasən eyni xarakterli sənədlər və məlumatlara şamil edilən müdafiə altında tərtib edilməlidir.
4. Bu Sazişin məqsədlərinə müvafiq şəkildə və tətbiq etmə dairəsində, Razılığa gələn Tərəflərin dövlətlərinin milli qanunvericiliyinə və hər iki dövlətin Razılığa gələn Tərəflər olduğu beynəlxalq müqavilələrə və konvensiyalara müvafiq olaraq, gömrük idarələri özlərinin şahid ifadələrində, sənədlərində və ifadələrində, məhkəmə və ya inzibati orqanlar qarşısında çıxarılmış işlərdə bu Sazişə müvafiq şəkildə əldə edilmiş məlumat və sənədlərdən dəlil kimi istifadə edə bilərlər.
5. Məhkəmədə dəlil kimi istifadə edilən belə məlumat və sənədlər və onlara verilən əhəmiyyət Razılığa gələn Tərəflərin dövlətlərinin milli qanunvericiliyinə uyğun müəyyən edilməlidir.

Maddə 13. Sənədlərin çatdırılması

Müraciət əsasında, sorğu alan Tərəf öz dövlətinin ərazisində qüvvədə olan qanunvericiliyə müvafiq olaraq sorğu göndərən Tərəfin göndərdiyi bu Saziş çərçivəsində olan bütün sənədləri və qərarları öz dövlətinin ərazisində yaşayan və ya qeydiyyatda olan fiziki və hüquqi şəxslərə verməlidir.

Maddə 14. Yardım üçün sorğunun forma və məzmunu

1. Bu Sazişə aid olan sorğular yazılı şəkildə verilməlidir. Belə sorğuların icra edilməsi üçün lazım olan sənədlər sorğuya əlavə olunmalıdır. Təcili hallarda tələb olunduqda, şifahi şəkildə verilən sorğular qəbul oluna bilər, lakin dərhal yazılı şəkildə təsdiq olunmalıdır.
2. Bu maddənin 1-ci bəndinə aid olan sorğuya aşağıdakı məlumat daxil edilməlidir:
  - a) sorğu edən gömrük idarəsinin adı;
  - b) tələb olunan tədbirlər;
  - c) sorğunun predmeti və səbəbi;
  - ç) aid olan qanunlar, qaydalar, təlimatlar və digər hüquqi aktlar;
  - d) təhqiqatların obyektini olan fiziki və hüquqi şəxslərin və malların mümkün qədər dəqiq və müfəssəl təsviri;
  - e) 13-cü maddədə olan hallar istisna olunmaqla, müvafiq faktların qısa məzmunu.
3. Sorğular, sorğu alan Tərəf dövlətin rəsmi dilində və ya sorğu alan Tərəfə münasib olan digər dildə təqdim edilməlidir.
4. Əgər sorğu bu maddənin 2-ci bəndində qeyd olunan məlumatları özündə əks etdirmirsə, bu sorğuda düzəliş və ya tamamlamaların edilməsi tələb oluna bilər.

Maddə 15. Yardım göstərmək öhdəliyindən istisnalar

1. Əgər sorğu alan Tərəf sorğunun yerinə yetirilməsinin sorğu alan Razılığa gələn Tərəf dövlətin suverenliyi, ictimai asayışı, təhlükəsizliyi və ya digər mühüm maraqlarına zərər gətirə biləcəyini hesab edirsə, yaxud qanunla qorunan dövlət və ya digər sirrin pozulmasına səbəb olacağını güman edirsə, o, bu Saziş çərçivəsində tələb olunan yardımdan tamamilə, yaxud qismən imtina edə və ya bu yardımı yalnız müəyyən şərtlər və ya tələblər qəbul olunduqda göstərə bilər.
2. Yardım göstərmək üçün sorğunun yerinə yetirilmədiyi təqdirdə, məsələyə dair qərar və səbəblər gecikdirilmədən yazılı şəkildə sorğu göndərən Tərəfə bildirilməlidir.
3. Əgər gömrük idarəsi yardım üçün müraciət edirsə və özü bu yardımı Razılığa gələn digər Tərəfin gömrük idarəsinə göstərmək iqtidarında deyilsə, o, sorğuda bu faktı qeyd etməlidir. Bu sorğunun yerinə yetirilməsi sorğu alan Tərəfin qərarından asılı olacaqdır.

Maddə 16. Xərclər

1. Hər bir gömrük idarəsi, bu Sazişin həyata keçirilməsində ekspertlərə, şahidlərə və tərcüməçilərə ödənilmiş vəsait istisna olmaqla, çəkilmiş xərclərin ödənilməsinə dair bütün iddialardan imtina etməlidir.

2. Əgər sorğunun icrası üçün xeyli çox və qeyri-adi xərclər tələb olunur və ya olunarsa, Razılığa gələn Tərəflər sorğunun icra edilmə şərtlərini, həmçinin xərclərin hansı yolla ödəniləcəyini müəyyən etmək üçün məsləhətləşəcəklər.

Maddə 17. Sazişin həyata keçirilməsi və ərazi üzrə tətbiq edilmə

1. Bu Sazişin həyata keçirilməsi Razılığa gələn Tərəflərin gömrük idarələrinə həvalə edilməlidir və bilavasitə onların arasında yerinə yetirilməlidir. Gömrük idarələri bu Saziş çərçivəsində, bu Sazişin həyata keçirilməsini sadələşdirmək üçün daha müfəssəl razılaşmalar barədə qərar verəcəklər.

2. Razılığa gələn Tərəflərin gömrük idarələri öz təhqiqat xidmətlərinin bir-birilə birbaşa əlaqə saxlaması üçün tədbir görə bilirlər.

3. Razılığa gələn Tərəfin gömrük idarələri bu Sazişin şərhı və ya tətbiq edilməsi zamanı ortaya çıxan hər hansı mübahisəli məsələni qarşılıqlı razılaşma yolu ilə həll etməyə çalışacaqlar. Həlli tapılmayan münaqişələr diplomatik kanallar vasitəsilə həll olunmalıdır.

Maddə 18

Bu Saziş Azərbaycan Respublikasının ərazisində və Litva Respublikasının ərazisində tətbiq olunur.

Maddə 19

Litva Respublikasının Avropa İttifaqına daxil olduğu vaxtdan etibarən Azərbaycan gömrük idarəsinin Litva gömrük idarəsinə çatdırılacaq Birləşmiş Dövlətlər Təşkilatının qanunvericiliyinin pozulmasına dair hər hansı məlumat, sonuncu tərəfindən Azərbaycan gömrük idarəsinə əvvəlcədən xəbərdar etməklə Avropa Komissiyasına göndərilə bilər.

Maddə 20. Sazişin qüvvəyə minməsi və müddətinin başa çatması

1. Bu Saziş qeyri-məhdud müddətə bağlanılır.

2. Razılığa gələn Tərəflər bu Sazişin qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirilməsi barədə diplomatik kanallarla yazılı şəkildə bir-birini xəbərdar etməlidir. Bu Saziş sonuncu bildiriş alındıqdan sonra otuzuncu gündən qüvvəyə minəcəkdir.

3. Bu Sazişin müddəalarına Razılığa gələn hər iki Tərəfin yazılı razılığı ilə istənilən vaxt düzəliş və əlavələr edilə bilər. Bütün düzəliş və əlavələr bu maddənin 2-ci bəndində təsbit olunmuş qaydada qüvvəyə minəcəkdir.

4. Razılığa gələn Tərəflərdən birinin bu Sazişin qüvvəsini ləğv etmək niyyəti barədə Razılığa gələn digər Tərəfin yazılı bildirişi aldığı tarixdən sonra üç ay ərzində bu Saziş qüvvədə qalır.

Vilnüs şəhərində 2004-cü il aprelin 2-də Azərbaycan, Litva və ingilis dillərində olmaqla, iki nüsxədə imzalanmışdır və bütün mətnlər eyni qüvvəyə malikdir.

Bu Sazişin müddələrinin şərh edilməsində hər hansı bir fikir ayrılığı olduqda, ingilis dilindəki mətnə üstünlük verilir.

Bunları təsdiq edərək, müvafiq səlahiyyətə malik aşağıda imza edənlər bu Sazişi imzalamışlar.

*Azərbaycan Respublikasının
Hökuməti adından
(imza)*

*Litva Respublikası
Hökuməti adından
(imza)*

Azərbaycan Respublikasının 10 sentyabr 2004-cü il tarixli, 749-IIQ nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmişdir («VneshExpertService» LLC).

«Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu»nda dərc edilmişdir (31 oktyabr 2004-cü il, № 10, maddə 777) («VneshExpertService» LLC).

© *VneshExpertService LLC*